

Niet drachtig worden

Laatstekansembryo als optie vóór ruimen

'Ze is al acht keer geïnsemineerd en nog niet drachtig.' Dat was de klacht van de veehouder over de inmiddels al bijna 27 maanden oude vaars.

Het dier was op 14 maanden een eerste maal tochtig geworden. Ze was goed ontwikkeld (maat en gewicht) en vertoonde iedere drie weken tochtverschijnselen. De tochtduur was niet afwijkend. Al enkele maanden daarvoor had de veehouder de tip gekregen van de inseminator om driemaal te insemineren. Dat deed hij en drie weken daarna was het dier opnieuw tochtig.

Met een kleine kijkbuis kon ik vaststellen dat er geen zichtbare afwijkingen waren in de vagina. Met de echo kon ik ook geen vochtophopingen of afsluitingen in de baarmoeder ontdekken die zouden kunnen duiden op wittevaarzenziekte. Ook waren er geen zichtbare afwijkingen aan de eierstokken. Wat ik niet kon uitsluiten waren afwijkingen aan de eileiders, waardoor de zaadcellen nooit een eicel konden bereiken.

Aangezien ruimen geen optie was voor de veehouder, heb ik geadviseerd om een 'laatstekansembryo' in te plaatsen. Als er geen concrete aanwijzingen zijn voor grote afwijkingen aan de baarmoeder, dan kan een embryo ingezet worden op de zevende dag na de staande tocht.

Drie weken na implantatie bleek de vaars drachtig te zijn. Het belangrijke eerste deel, namelijk de bevruchting en de weg van de bevruchte eicel van de eileider naar de baarmoeder, wordt door het implanteren van een embryo omzeild. Bij probleemdieren kan in de helft van de gevallen het laatstekansembryo toch nog zorgen voor dracht.

Niels Groot Nibbelink,
erkende herkauwerdierenarts en vakdierenarts rund

Actieve stof busereline geen wondermiddel

De leeftijd waarop de eerste tochtverschijnselen te zien zijn bij de vaarzen verschilt (11 tot 20 maanden oud) per bedrijf, per veehouder, per stal, per ras en per dier. Zijn tochtverschijnselen een probleem van meerdere dieren, kijk dan vooral naar het management op het bedrijf: tochtdetectie, inseminatietijdstip, winteranoestrus, voeding, hygiëne rond afkalven en insemineren, infectieziekten.

Bij problemen met het drachtig worden van één enkel dier dat regelmatig tochtig is, kan

een aantal oorzaken een rol spelen. Als kan worden bevestigd dat de fout niet ligt bij de stier, de inseminator of de kwaliteit van het sperma, dan kan men denken aan de wittevaarzenziekte. Zeldzamer zijn cysteuze eierstokken en een erfelijke onderontwikkeling van de eierstokken. Soms is er sprake van specifieke dekinfecties die ontsteking en beschadiging kunnen geven van eileiders en de baarmoeder. De laatste jaren werd er veel nadruk gelegd op het injecteren van de dieren die moeilijk drach-

tig worden met GnRH of busereline, de actieve stof in Fertagyl en Receptal, op het moment van de tocht. Dit heeft bij diverse grote onderzoeken nooit geleid tot een hoger drachtpercentage. Ook onderzoekers die bij grote aantallen dieren een progesteronimplantaat hebben gebruikt, konden niet of amper een verbetering van het drachtpercentage vaststellen.

Heeft u vragen of wilt u meer informatie over dit onderwerp?
Raadpleeg uw dierenarts